

Początek historii kościoła p.w. Najświętszego Serca w Petersburgu

Powstanie wspólnoty katolickiej w Sankt-Petersburgu jest związane z imieniem imperatora Rosji i twórcy tego pięknego miasta Piotra Wielkiego. Zafascynowany podczas swych podróży do Europy poziomem życia, kulturą, rozwojem rzemiosł i przemysłu, Piotr marzy o tym, żeby wybudować tu, na północnych bagnach, w ujściu Newy europejskie miasto – to będzie „okno do Europy” i jego stolica. Ciężar budowy ma ponieść cała Rosja: drewno, żelazo, kamień, złoto, prowiant – wszystko wyłącznie dla nowej stolicy.

Tak wielki i nowy dla Rosji projekt nie szło zrealizować bez pomocy Europejczyków - architektów, malarzy, budowniczych, rzemieślników etc. W roku 1702, rozpoczynając budowę miasta, Piotr ogłasza orędzie (manifest), w którym zaprasza do Petersburga cudzoziemców, obiecując wolność wyznawania ojczystej wiary.

Wraz z przedstawicielami różnych zawodów do Petersburga przyjeżdża również duchowieństwo. Powstają pierwsze wspólnoty katolickie i protestanckie. Pierwsze nabożeństwa odprawiane są w domach prywatnych. Pierwsza publiczna katolicka kaplica (według dokumentów rosyjskich – tserkiew) zostaje otwarta w roku 1705 w domu architekta Domenico Trezzini.

W roku 1761 na Newskim prospekcie (głównej ulicy miasta) zaczyna się budowa głównej i najbardziej znanej katolickiej świątyni Petersburga - kościoła p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej (konsekracja w roku 1783).

W latach 1772 – 1795 przez Rosję zostały zagarnięte wschodnie ziemie Rzeczypospolitej. Wskutek rozbiorów Polski około 2 mln. wyznawców katolicyzmu zostaje obywatelami Imperium. Zaczyna się migracja. Do Petersburga najpierw docierają przedstawiciele polskiej arystokracji i środowisk kulturalnych, nieco później - inteligencja, inżynierowie, robotnicy. W roku 1850 wspólnota katolicka Petersburga liczy już ponad 27 tysięcy wyznawców (wśród których ponad 16 tys. – to obywatele Rosji), w roku 1900 – 50 tysięcy.

Powstanie parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Petersburgu jest związane z napływem do miasta wysoko wykwalifikowanych robotników z zachodniej części Imperium rosyjskiego w końcu XIX w.

Na początku XX w. Aleksandro – Newska dzielnica Petersburga była przemysłową częścią miasta, w której znajdowały się słynne Imperatorskie zakłady porcelany, państwowe cegielnie i inne państwowe i prywatne przedsiębiorstwa i zakłady. W tej dzielnicy osiedlają się przybywający do Petersburga pracownicy: w roku 1905 tu mieszka około 12.000 katolików.

Najbliższym kościołem, w którym wierni tej części miasta mogli uczestniczyć w nabożeństwach był kościół p.w. św. Katarzyny położony w samym centrum miasta na Newskim prospekcie (ok. 10 km odległości). Dlatego w roku 1905 wśród zakładów powstaje mała kaplica. W następnym roku Kuria i grupa wiernych zwracają się do Gubernatora z prośbą o możliwość budowy kościoła w Aleksandro – Newskiej dzielnicy Petersburga.

O. Krystian